

የአቤቱታ ማመልከቻ በተቻለ መጠን በአማርኛ ቋንቋ መቅረብ ያለበት ሲሆን፣ በእንግሊዝኛ፣ በትግርኛ፣ በአሮሚኛ ወይም በማንኛውም የክልል የሥራ ቋንቋ መቅረብ ይችላል። አቤቱታው በተቻለ መጠን በጽሁፍ መቅረብ ያለበት ሲሆን በቃልም አቤቱታ ማቅረብ ይቻላል። ከዚህም በተጨማሪ የአቤቱታ ማመልከቻው ከዚህ በታች የተዘረዘሩትን ነጥቦች ማሟላት አለበት፡-

- ◆ የአመልካች/ አቤት ባይ/ ስም ከነአያት ድርጅት ከሆነ ሙሉ ስም እና ሙሉ አድራሻ፣
- ◆ የተጠሪ ሙሉ ስምና የተሟላ አድራሻ፣
- ◆ ጉዳዩ በሌላ ማንኛውም አካል በመታየት ላይ ያለ እንደሆነ ይህኑን መጥቀስ
- ◆ ለአቤቱታው መነሻ የሆነና ቅር ያሰኘ ድርጊት ወይም ውሳኔ፣
- ◆ አቤቱታ አቅራቢው ለምን ድርጊቱ ወይም ውሳኔው ቅር እንዳሰኘው መጥቀስ
- ◆ አቤቱታው የሚቀርበው በወኪል ከሆነ የውክልና ሥነድ አሪጅናልና ቅጂ፣
- ◆ አቤቱታ አቅራቢው በዕንባ ጠባቂ ተቋም በኩል ምን እንዲደረግለት እንደሚፈልግ መጥቀስ፣
- ◆ ለአቤቱታው መነሻ የሆነውን ድርጊት ወይም ውሳኔን የሚመለከቱ ሰነዶች ቅጂዎችን ከአቤቱታው ጋር ማያያዝ፣
- ◆ ማንኛውም አቤቱታ ለተቋሙ ከመቅረቡ በፊት በሚመለከተው የአስፈጻሚ አካል የበላይ ኃላፊ የመጨረሻ ውሳኔ ያገኘ መሆን አለበት።

በኢ.ፌ.ዲ.ሪ መንግስት ፌዴራላዊና ክልላዊ መንግስት መሥሪያ ቤት ባለሥልጣኖችና ሠራተኞች፣

- ◆ የተሰጠዎት ውሳኔ ፍትሃዊነት ሲጎድለው፣
- ◆ ያለበቁ ምክንያት ውሳኔ ሲያዘገዩብዎት፣
- ◆ የተሰጡዎት ውሳኔ አድላዊ ሆኖ ሲያገኙት፣
- ◆ ቅሬታዎን ተቀብለው ለማስተናገድ ፈቃደኛ ሳይሆኑ ሲቀሩ፣
- ◆ መረጃ ሲከለከሉ

ለከዘብ ዕምባ ጠባቂ ተቋም አቤቱታ ማቅረብ ይችላሉ።

የመተባበር ግዴታ፣

ተቋሙ ስልጣንና ተግባሩን ሥራ ላይ ለማዋል እንዲችል ማንኛውም ሰው አስፈላጊውን ድጋፍ መስጠት ይኖርበታል።

ያስታውሱ፡-

- ◆ አቤቱታው በተቻለ መጠን በቂ መረጃና፣
- ◆ አቤቱታ የቀረበበት መ/ቤት የበላይ አካል ውሳኔ የሰጠበት ሲሆን ይገባል።

የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ

ቴሌፎን—0 111580663/51
 ፋክስ— 0111580638/40
 ፐስታ ሣ.ቁ. — 2459
 ኢሜል—ombudsmaneth@ethionet.et

የኢ.ፌ.ዲ.ሪ. የሕዝብ ዕንባጣቂ ተቋም

- ◊ የኢ.ፌ.ዲ.ሪ. የሕዝብ ዕንባጣቂ ተቋም በአዋጅ ቁጥር 211/92 የተቋቋመና በሕግ የተደነገጉ የዜጎች መብቶች እና ጥቅሞች በአስፈጻሚው አካላት መከበራቸውን በማረጋገጥ የሕግ የበላይነትን መሠረት ያደረገ፣ ጥራት ፣ ቅልጥፍናና ግልጽነት ያለው መልካም የመንግሥት አስተዳደር እንዲሰፍን የማድረግ ዓላማን ያነገበ ፓርላሜንታዊ ዕንባጣቂ ነው።
- ◊ ተቋሙ በተለያዩ የስራ ክፍሎች የተዋቀረ ሆኖ ተጠሪነቱ ለኢ.ፌ.ዲ.ሪ. የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ነው።

ለኢ.ፌ.ዲ.ሪ. የሕዝብ ዕንባጣቂ ተቋም ስልጣንና ተግባር

- ◊ አስተዳደራዊ መመሪያዎች፣ ውሳኔዎችና አሠራሮች የዜጎችን ሕገ-መንግሥታዊ መብቶችና ሕጎችን የማይቃረኑ መሆናቸውን መቆጣጠር፣
- ◊ አስተዳደራዊ ጥፋትን አስመልክቶ የሚቀርቡ ቅሬታዎችን መቀበልና መመርመር፣
- ◊ የአስፈጻሚ አካል ሥራ በሕግ መሠረት የሚሠራ መሆኑን ማረጋገጥና አስተዳደራዊ ጥፋቶች እንዳይፈጸሙ ለመከላከል ቁጥጥር ማድረግ፣
- ◊ አስተዳደራዊ ጥፋት የተፈጸመ መሆኑን ካመነ የመፍትሔ ሀሳብ መሻት፣
- ◊ አስተዳደራዊ ጥፋቶች የሚሻሻሉበትን ሁኔታ ማጥናትና ሃሳብ ማቅረብ፣
- ◊ የተሻለ የመንግስት አስተዳደርን ለማስገኘት ነባር ሕጎች ወይም አሠራሮች ወይም መመሪያዎች እንዲሻሻሉ፣ አዳዲስ ህጎች እንዲወጡ ወይም ፖሊሲዎች እንዲቀየሱ ማሳሰብ።

ስልጣንና ተግባርን ለማሳካት የሚጠቀምባቸው ስልቶች

- ◊ ሕብረተሰቡ ስለ መልካም አስተዳደር መርሆችና የህግ የበላይነት ያለውን ግንባቤ ማሳደግ፣
- ◊ ሕገ መንግስታዊ መብቱን የተረዳና በደልን የማይሸከም ዜጋ መፍጠር፣
- ◊ በመንግሥት መ/ቤቶች የሚፈጸም አስተዳደራዊ በደልን አስመልክቶ የሚነሳ ቅሬታ እዚያው ባለበት እንዲፈታ ተቋማቱ ስልት እንዲቀይሱ ማበረታታትና ማገዝ፣

የኢ.ፌ.ዲ.ሪ. የሕዝብ ዕንባጣቂ ተቋም አቤቱታዎችን እንዴት ይመረምራል?

- ◊ ተቋሙ በአመልካቾች ከሚቀርቡ አቤቱታዎች በተጨማሪ በአስፈጻሚው አካል የሕግ መተላለፍ ወይም የአስተዳደራዊ ጥፋት ተፈጽሟል ብሎ ካመነ በራሱ ተነሳሽነት ምርመራ ያካሄዳል።
- ◊ ተቋሙ ይህን ዓይነት ምርመራ ሲያካሂድ የሚመለከተውን የአስፈጻሚ አካል በመጥራት ሊጠይቅ፣ እንደዚሁም ሠነድና ሌሎች ማስረጃዎች እንዲያቀርብ ሊያደርግ ይችላል።
- ◊ ተቋሙ ምርመራ ካካሄደ በኋላ አስተዳደራዊ ጥፋት ተፈጽሟል ወይም ሕግ ተጥሷል ብሎ ካመነ ለዚህ አስተዳደራዊ ጥፋት ምክንያት የሆነ ድርጊት ወይም አሠራር እንዲቆም ወይም ለጥፋቱ ምክንያት የሆነው መመሪያ ተፈጻሚነቱ ቀሪ እንዲሆንና የተፈጸመው የአስተዳደር ጥፋት እንዲታረም ወይም ተገቢ የሆነ ማንኛውም ሌላ እርምጃ እንዲወሰድ ያደርጋል።
- ◊ ተቋሙ አቤቱታዎችን ተቀብሎ የሚመረምረው ያለምንም ክፍያ ነው።

ለኢ.ፌ.ዲ.ሪ. የሕዝብ ዕንባጣቂ ተቋም መቅረብ የሚችሉ አቤቱታዎች

- ◊ የፌዴራል መንግስት ሚኒስቴር መ/ቤቶች፣ ኮሚሽኖች፣ ኤጀንሲዎች፣ ኢንስቲትዩቶች፣ ድርጅቶችና የነዚህ አካላት ኃላፊዎች የሚያሳልፉት ውሳኔዎች፣ የሚያወጡት መመሪያዎችና የሚወስዱት እርምጃዎችን የሚመለከቱ አቤቱታዎች፣

- ◊ የክልል መንግሥታታ (አዲስ አበባና ድሬዳዋን ጨምሮ) አስፈጻሚ አካላትና በነሱ ሥር የሚገኙ ተቋሞችና ኃላፊዎች የሚያስተላልፉት ውሳኔ፣ የሚያወጡት መመሪያና የሚወስዱት እርምጃን የሚመለከቱ አቤቱታዎች፣

- ◊ የፌዴራልም ሆነ የክልል ፍ/ቤቶች፣ የአገር መከላከያና ደህንነት፣ የፌዴራልም ሆነ የክልል ማረሚያ ቤቶች ውስጥ ያሉ የአስተዳደርና ፋይናንስ ዘርፎች/ ጠቅላላ አገልገሎት ክፍሎች/ የሚያሳልፉትን ውሳኔዎች፣ የሚያወጡትን መመሪያዎችና የሚወስዱትን እርምጃዎች የሚመለከቱ አቤቱታዎች ናቸው።

የኢ.ፌ.ዲ.ሪ. የሕዝብ ዕንባጣቂ ተቋም የማያስተናግዳቸው አቤቱታዎች

- ◊ በማናቸውም ደረጃ በፌዴራልም ሆነ በክልል ፍ/ቤ/ቤቶች በመታየት ላይ ያሉ ጉዳዮችን የሚመለከቱ አቤቱታዎች፣

- ◊ የፌዴራልም ሆነ የክልል ምክር ቤቶች/ፓርላማዎች/ በሕግ አውጪነታቸው የሚያሳልፉት ውሳኔዎችን የሚመለከቱ አቤቱታዎች፣

- ◊ በዋና ኢዲተር መ/ቤት በመታየት ላይ ያሉ ጉዳዮችን የሚመለከቱ አቤቱታዎች፣

- ◊ በጸጥታ ኃይሎችና በመከላከያ ሠራዊት ክፍሎች የሚሰጡ የጸጥታ ወይም የሀገር መከላከል ጉዳዮችን በሚመለከት ከሚሰጡ ውሳኔዎች ጋር የተያያዙ አቤቱታዎች፣

- ◊ መንግሥታዊ ያልሆኑ ድርጅቶችን(NGOs)፣ ኃይማኖታዊ ተቋሞችን የሚመለከቱና ከግለሰቦች ጋር የተያያዙ ጉዳዮች ናቸው።

አቤቱታ እንዴት ማቅረብ ይቻላል?

የአቤቱታ ማመልከቻ በመጻፍ ወይም ለዚሁ ጉዳይ የተዘጋጀውን ቅጽ በመሙላት ማቅረብ ይችላሉ። ቅጹን ከሕዝብ ዕንባጣቂ ተቋም ቢሮ ወይም ከዌብሳይት ማግኘት ይቻላል።